

Østre Landsret
Præsidenten

Den **23 NOV, 2015**
J.nr. 40A-ØL-53-15
Init: cr

Justitsministeriets
Politi- og Strafferetsafdelingen
Slotholmsgade 10
1216 København K

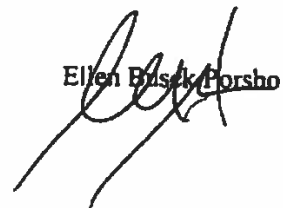
Sendt pr. mail til strafferetskontoret@jm.dk og post@domstolsstyrelsen.dk

Justitsministeriet har ved brev af 23. oktober 2015 (Sagsnr. 2015-731-0057) anmodet om eventuelle bemærkninger til høring over udkast til lovforslag om ændring af straffeloven (Skærpelse af straffen for voldtægt, samleje med et barn under 15 år ved udnyttelse af fysisk eller psykisk overlegenhed og for falsk anklage).

I den anledning skal jeg meddele, at landsretten er bekendt med Den Danske Dommerforenings høringssvar af 19. november 2015, hvilket høringssvar landsretten kan tilslutte sig.

Med venlig hilsen

Bent Carlsen

Ellen Busck Porsbo

Vestre Landsret
Præsidenten

Justitsministeriet
Politi- og Strafferetsafdelingen
Strafferetskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

J.nr. 40A-VL-50-15
Den 11/11-2015

Justitsministeriet har ved brev af 23. oktober 2015 (Sagsnr.: 2015-731-0057) anmodet om en udtalelse om et udkast til lovforslag om ændring af straffeloven (Skærpelse af straffe for voldtægt, samleje med barn under 15 år ved udnyttelse af fysisk eller psykisk overlegenhed og for falsk anklage).

I den anledning skal jeg meddele, at udkastets hovedsigte er en skærpelse af visse strafniveauer, og dette er et politisk spørgsmål, som ikke giver landsretten anledning til bemærkninger. En gennemførelse af lovforslaget må forventes at give anledning til et øget antal nævningesager og dermed et øget ressourceforbrug for domstolene. Udkastet giver i øvrigt ikke landsretten anledning til at fremkomme med bemærkninger.

Dette svar sendes pr. mail til strafferetskontoret@jm.dk.

En kopi af dette svar er sendt bl.a. til Domstolsstyrelsen.

Med venlig hilsen

Bjarne Christensen

Københavns Byret

Justitsministeriet
Politi- og Strafferetsafdeling
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Præsidenten
Domhuset, Nytorv 25
1450 København K.
Tlf. 99 68 70 15
CVR 21 65 95 09
administration.kbh@domstol.dk
J. nr. 9099.2015.54

Den 23. november 2015

Ved en mail af 23. oktober 2015 har Justitsministeriet anmodet om eventuelle bemærkninger til høring over udkast til lovforslag om ændring af straffeloven (Skærpeelse af straffen for voldtægt, samleje med et barn under 15 år ved udnyttelse af fysisk eller psykisk overlegenhed og for falsk anklage).

Byretterne kan henholde sig til Dommerforeningens besvarelse af 19. november 2015.

Der henvises til j.nr. 2015-731-0057.

Med venlig hilsen

Søren Axelsen

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Store Kongensgade 1-3
1264 København K
Tlf. +45 70 10 33 22
post@domstolsstyrelsen.dk
CVR-nr. 21659509
EAN-nr. 5798000161184

J.nr.: 2015-4101-0057-2
Sagsbehandler: Johanne Kjørboe
Mail: jok@domstolsstyrelsen.dk
24. november 2015

Høringssvar - Domstolsstyrelsen - Forslag til lov om ændring af straffeloven (Skærpelse af straffen for voldtægt) m.v. j.nr. 2015-731-0057

Ved e-mail af 23. oktober 2015 har Justitsministeriet bedt Domstolsstyrelsen om en udtalelse i forbindelse med høring over forslag til lov om ændring af straffeloven vedrørende skærpelse af straffen for voldtægt m.v.

Lovforslaget har begrænsede oplysninger om den række af initiativer, som forslaget efter det oplyste vil blive fulgt op med, og som blandt andet skal medvirke til at sikre, at sagerne om seksuelle overgreb håndteres på betryggende vis af myndighederne. Det er derfor vanskeligt for Domstolsstyrelsen på det foreliggende grundlag at vurdere omfanget af merudgifter som følge af fx flere nævningesager.

For så vidt angår forslagens forventede indvirkning på antallet af nævningesager skal Domstolsstyrelsen dog bemærke følgende:

Forslaget vil medføre en generel forhøjelse af straffen for de i forslaget omhandlede overtrædelser med 1 år i forhold til det gældende straffniveau. Derved vil straffniveauet blive forhøjet til 3 år og 6 måneder.

Efter Domstolsstyrelsens opfattelse må det på den baggrund forventes, at der vil være et større antal sager – de grove og særligt grove voldtægtssager – hvor anklagemyndigheden fremover vil nedlægge påstand om en ubetinget frihedsstraf på 4 år eller derover, hvorved disse sager fremover vil skulle behandles som nævningesager. En gennemførelse af de foreslåede ændringer af straffelovens §§ 216 og 222 vil derfor efter Domstolsstyrelsens vurdering medføre en ikke ubetydelig stigning i antallet af nævningesager.

Med henblik på at vurdere de økonomiske konsekvenser for domstolene lægges det til grund, at op mod en tredjedel af de nuværende ca. 120 voldtægtssager pr. år fremover skal behandles som nævningesager. Endvidere lægges det til grund, at halvdelen af de sager efter straffelovens §§ 216 og 222, der behandles som nævningesager ved byretten, vil blive anket til landsretten.

Ud fra de opstillede forudsætninger er det Domstolsstyrelsens vurdering, at lovforslaget vil betyde merudgifter for retterne på ca. 2,8-3,0 mio. kr.. Endvidere vil der være en mindre stigning i udgifterne under sagsgodtgørelseskontoen som følge af en stigning i honorarer til nævninger.

Med venlig hilsen

Charlotte Münter

Justitsministeriet
Politi- og Strafferetsafdelingen
Strafferetskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

DATO 20. november 2015

JOURNAL NR.

RA-2015-510-0046

BEDEB ANFØRT VED SVARSKRIVELSE

SAGSBEHANDLER: MB

RIGSADVOKATEN

FREDERIKSHOLMS KANAL 16
1220 KØBENHAVN K

TELEFON 72 68 90 00
FAX 72 68 90 04

Høring over udkast til lovforslag om ændring af straffeloven (Skærpelse af straffen for voldtægt, samleje med et barn under 15 år ved udnyttelse af fysisk eller psykisk overlegenhed og for falsk anklage)

Ved e-mail af 23. oktober 2015 (sagsnr. 2015-731-0057) har Justitsministeriet anmodet om Rigsadvokatens bemærkninger til udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven (Skærpelse af straffen for voldtægt, samleje med et barn under 15 år ved udnyttelse af fysisk eller psykisk overlegenhed og for falsk anklage).

Jeg kan på den baggrund oplyse, at jeg har følgende bemærkninger til lovudkastet:

Det fremgår af lovforslagets § 1, nr. 1, at der indsættes en ny bestemmelse i straffelovens § 164, stk. 4, som præciserer, at der ved udmålingen af straffen for overtrædelse af straffelovens § 164, stk. 1, skal lægges vægt på karakteren af det strafbare forhold, de urigtige oplysninger vedrører, på omstændighederne ved afgivelsen af oplysningerne og på den krænkelse, der er forbundet med afgivelsen af oplysningerne.

Det fremgår videre af bemærkningerne til lovforslaget, at der med ændringen lægges op til, at straffen for falsk anklage for voldtægt og seksualforbrydelser mod børn gennemgående forhøjes med halvdelen i forhold til den straf, der i dag ville blive fastsat af domstolene.

Jeg skal i den forbindelse bemærke, at det i bemærkningerne bør præciseres, hvilke (falske) anklager om seksualforbrydelser mod børn der er omfattet af den foreslåede

strafskærpelse, herunder om den alene sigter til tilfælde af (falsk) anklage om samleje med et barn under 15 år efter straffelovens § 222.

Jeg skal herudover bemærke, at de foreslåede strafskærper for så vidt angår straffelovens § 216 og § 222 efter min vurdering må antages at ville medføre, at flere straffesager fremover vil skulle behandles efter reglerne om nævningesagsbehandling, jf. retsplejelovens § 686, stk. 4, hvilket erfaringsmæssigt er mere ressourcekrævende.

Med venlig hilsen

Ole Hasselgaard

RIGSADVOKATEN

SIDE 2

Justitsministeriet

strafferetskontoret@jm.dk

Dato: 2. december 2015
J.nr.:2015-005-458

POLITIMRÅDET
STABEN
LEDELSESSEKRETARIATET
Polititorvet 14
1780 København V

Besøgsadresse:
Ejby Industrivej 125-135
2600 Glostrup

TF.: 33 14 88 88
Lokaln.:
E-mail: pol@politi.dk
Web: www.politi.dk

Høring over udkast til lovforslag om ændring af straffeloven (skærpelse af straffen for voldtægt, samleje med et barn under 15 år ved udnyttelse af fysisk eller psykisk overlegenhed og for falsk anklage)

Justitsministeriet har ved e-mail af 23. oktober 2015 sendt udkast til lovforslag om ændring af straffeloven (skærpelse af straffen for voldtægt, samleje med et barn under 15 år ved udnyttelse af fysisk eller psykisk overlegenhed og for falsk anklage).

Rigspolitiet kan i den forbindelse oplyse, at udkastet ikke giver Rigspolitiet anledning til bemærkninger.

Der henvises til Justitsministeriets sagsnr. 2015-731-0057.

Den sene besvarelse beklages.

Med venlig hilsen

Lise Fink
sekretariatschef

Fra: Hanne Olesen
Sendt: 16. november 2015 13:18
Til: EStrafferetskontoret (951s18)
Emne: Høringssvar fra Direktoratet for Kriminalforsorgen - ingen bemærkninger

SJ: 0

Direktoratet for Kriminalforsorgen har ikke bemærkninger til udkastet til lovforslag om ændring af straffeloven (Skærpelse af straffen for voldtægt, samleje med et barn under 15 år ved udnyttelse af fysisk eller psykisk overlegenhed og for falsk anklage).

Med venlig hilsen

Hanne Olesen

Direktoratet for Kriminalforsorgen
Direkte tlf.: +45 7255 4704

Fra: Justitsministeriet

Sendt: 23. oktober 2015 10:21

Til: samfund@advokatsamfundet.dk; amnesty@amnesty.dk; brd@brd.dk; bf@boernesagen.dk; bv@bornsvilkar.dk; cfv@rh.regionh.dk; aarhus.cfv@rm.dk; hws@dannerhuset.dk; sekretariatet@danskkvindesamfund.dk; ds@socialrdo.dk; mail@danskeadvokater.dk; regioner@regioner.dk; mikaelsjoeberg@oestrelandsret.dk; dkr@dkr.dk; \$Direktoratet for Kriminalforsorgen; hoeringer@dommerfm.dk; sherin@exitcirklen.dk; lsc@ankl.dk; fsd@rk.dk; formand@foreningenfar.dk; info@humanrights.dk; mail@joan-soestrene.dk; info@justitia-int.org; kl@kl.dk; kvr@kvinderaad.dk; pt@strafferetsadvokaten.dk; info@voldsramtekvinder.dk; voldsofre@voldsofre.dk; krim@krim.dk; sekretariat@lokk.dk; kontakt@lms0.dk; moedrehjaelpen@moedrehjaelpen.dk; info@offerraadgivning.dk; mail@politiforbundet.dk; redbarnet@redbarnet.dk; formand@retspolitik.dk; rigsadvokaten@ankl.dk; politi@politi.dk; kontakt@seksualpolitik.dk; vm@taenketankenvm.dk

Cc: Malene Dalgaard (951mdl)

Emne: Høring - Forslag til lov om ændring af straffeloven (Skærpelse af straffen for voldtægt) m.v. j.nr. 2015-731-0057

Justitsministeriet
Politi- og Strafferetsafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Dato. 19. november 2015

Sendt pr mail til strafferetskontoret@jm.dk

Justitsministeriet har ved mail af 23. oktober 2015 (sagsnr. 2015-731-0057) anmodet Dommerforeningen om eventuelle bemærkninger til høring over udkast til lovforslag om ændring af straffeloven (Skærpelse af straffen for voldtægt, samleje med et barn under 15 år ved udnyttelse af fysisk eller psykisk overlegenhed og for falsk anklage).

Folketinget har flere lejligheder haft lejlighed til at tage stilling til strafniveauet i sager om bl.a. voldtægt, senest i forbindelse med vedtagelse af L 633 i 2013.

Det fremgår af lovforslaget, at regeringen lægger op til en generel forhøjelse af straffen med 1 år i forhold til det nuværende strafniveau, men at strafudmålingen fortsat vil bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder, og at det angivne strafniveau vil kunne fraviges i op- eller nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpene eller formildende omstændigheder, jf. hermed de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

Lovforslaget giver på denne baggrund ikke dommerforeningen anledning til bemærkninger.

Dommerforeningen skal dog for så vidt angår den foreslåede ændring af straffelovens § 222 bemærke følgende:

I § 222, stk. 2, foreslås indsat "udnyttelse af sin fysiske eller psykiske overlegenhed ved brug af", således at bestemmelsen i sin helhed bliver sålydende: "Har gerningsmanden skaffet sig samlejet ved udnyttelse af sin fysiske eller psykiske overlegenhed ved brug af tvang eller fremsættelse af trusler, kan straffen stige til fængsel i 12 år."

Nyformuleringen synes at forudsætte, at brug af tvang eller trusler i alle tilfælde kan anses for et udslag af udnyttelse af en fysisk eller psykisk overlegenhed. Dette vil næppe altid være tilfældet i praksis. Den foreslåede formulering synes at opstille en yderligere betingelse for at kunne anvende skærpselsesbestemmelsen i stk. 2. , end der gælder i dag. Dette indebærer, at brug af tvang og trusler, som ikke beror på gerningsmandens fysiske eller psykiske overlegenhed, ikke længere vil være omfattet af den skærpede strafferamme i bestemmelsen, men alene af normalstrafferammen i stk. 1. En sådan nedkriminalisering har næppe været tanken.

For så vidt angår affattelsen af forslaget til nyt stk. 3 bemærkes, at der ikke er overensstemmelse mellem ordlyden af selve lovudkastet og ordlyden af bestemmelsen i parallelteksten i bilag 1. I selve lovudkastet hedder det således: "Ved fastsættelse af straffen efter stk. 1 skal det indgå ...", mens det i paralleltekstens gengivelse hedder: " Ved fastsættelse af straffen skal det ...". Stk. 3 i lovudkastet angår således kun strafudmåling efter stk. 1, mens stk. 3 i parallelteksten angår strafudmåling både efter stk. 1 og stk. 2. Det er formentlig affattelsen i parallelteksten, der er den rigtige.

Med venlig hilsen

Mikael Sjöberg

dommerfuldmægtigforeningen

Justitsministeriet

Odense, den 19. november 2015

Vedr. Høring over udkast til lovforslag om ændring af straffeloven (Skærpelse af straffen for voldtægt, samleje med barn under 15 år ved udnyttelse af fysisk eller psykisk overlegenhed og for falsk anklage), Deres sagsnr. 2015-731-0057

Ministeriet har ved e-mail af 23. oktober 2015 anmodet om Dommerfuldmægtigforeningens eventuelle bemærkninger til forslaget.

Foreningen skal i den anledning meddele, at der ikke er bemærkninger til udkastet.

Dette høringssvar sendes alene elektronisk til: strafferetskontoret@jm.dk.

På foreningens vegne,

Teresa Lund Tøgern
Høringsansvarlig
Dommerfuldmægtigforeningen

Fra: Stig Bertelsen [Stig.Bertelsen@politiforbundet.dk]
Sendt: 21. november 2015 13:45
Til: £Strafferetskontoret (951s18)
Cc: Dorte H. Larsen
Emne: Høringssvar fra Politiforbundet - ingen bemærkninger

Justitsministeriet har den 23. oktober 2015 sendt udkast til lovforslag om ændring af straffeloven (Skærpelse af straffen for voldtægt, samleje med et barn under 15 år ved udnyttelse af fysisk eller psykisk overlegenhed og for falsk anklage) i høring.

Politiforbundet har ikke bemærkninger til udkastet.

På forbundets vegne - og med venlig hilsen

Stig Bertelsen

Sekretariatschef

H.C. Andersens Boulevard 38

DK-1553 København V

Tlf. +45 3345 5900

Mobil +45 2252 0720

E-mail mail@politiforbundet.dk

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10

1216 København K

strafferetskontoret@jm.dk

KRONPRINSESSEGADE 28
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98

DATO: 23. november 2015
SAGSNR.: 2015 - 3885
ID NR.: 376440

Høring - over udkast til lovforslag om ændring af straffeloven (Skærpelse af straffen for voldtægt, samleje med et barn under 15 år ved udnyttelse af fysisk eller psykisk overlegenhed og for falsk anklage)

Ved e-mail af 23. oktober 2015 har Justitsministeriet anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte lovudkast.

Advokatrådet skal i den anledning udtale følgende:

Det fremgår af lovforslaget, at der foreslås indsat en ny bestemmelse i straffelovens § 164, stk. 3, med henblik på at skærpe straffene for falsk anmeldelse af voldtægt og overgreb mod børn.

Det er Advokatrådets opfattelse, at bestemmelsen er udformet som en generel strafskærpesbestemmelse med en opremsning af de hensyn, som afspejler sig i den praksis, der foreligger i dag.

Der er i en sådan fremgangsmåde en risiko for, at historikken bag bestemmelsen på et tidspunkt fortoner sig, således at bestemmelsen enten kommer til at virke strafskærpende i et omfang, som ikke var tilsigtet eller i øvrigt mister sin betydning.

Advokatrådet skal derfor foreslå, at bestemmelsen i stedet udformes således:

”Stk. 4. Ved fastsættelsen af straffen efter stk. 1 skal det anses som en skærpende omstændighed, at anmeldelsen vedrører en forbrydelse efter straffelovens kapitel 24.

Advokatrådet har i øvrigt noteret, at lovforslaget tilsigter at forhøje de straffe, som udmåles for overtrædelse af straffelovens § 216, stk. 1 og stk. 2, samt § 222, med et år, således at der tages udgangspunkt i et strafniveau på 3 år og 6 måneder for en enkeltstående overtrædelse af de pågældende bestemmelser.

For overtrædelse af straffelovens § 216, stk. 1, nr. 2, 1. led, ønskes under tilsvarende forudsætninger en forhøjelse af sanktionsniveauet på et halvt år.

Advokatrådet udtaler sig principielt ikke om længden af straf og har derfor heller ingen bemærkninger til dette.

Advokatrådet skal dog henlede opmærksomheden på, at straffelovens kapitel 24 gennemgribende blev ændret ved L2013/633 med ikrafttræden den 1. juli 2013. Disse ændringer byggede på Straffelovsrådets grundige arbejde i betænkning 2012/1534 om seksualforbrydelser.

Med venlig hilsen

Torben Jensen

**LANDSFORENINGEN af
FORSVARSADVOKATER**

Justitsministeriet

strafferetskontoret@jm.dk

Formand: Kristian Mølgaard

Solbjergvej 3, 2.

2000 Frederiksberg

20 64 44 23

krm@boelskifteadvokater.dk

Sekretariat: Peter Trudsø

Rådhuspladsen 16

1550 København V

28 13 64 95

pt@strafferetsadvokaten.dk

www.lffa.dk

23. oktober 2015

2015-731-0057, Høring over udkast til lovforslag om ændring af straffeloven (Skærpelse af straffen for voldtægt, samleje med et barn under 15 år ved udnyttelse af fysisk eller psykisk overlegenhed og for falsk anklage)

Ved e-mail af 23. oktober 2015 har Justitsministeriet anmodet Landsforeningen af Forsvarsadvokater om eventuelle bemærkninger til ovennævnte høring.

Ifølge lovforslaget skal der ske forhøjelser af straffniveaulet for voldtægt og for samleje med et barn under 15 år ved udnyttelse af sin fysiske eller psykiske overlegenhed. Efter lovforslaget bør der samtidig ske en skærpelse af straffen for falsk anklage efter straffelovens § 164, stk. 1, for så vidt angår voldtægt og seksualforbrydelser mod børn. Der lægges med lovforslaget op til en forhøjelse af straffniveaulet i disse sagstyper med halvdelen i forhold til den straf, som ville blive fastsat af domstolene i dag.

I den anledning kan Landsforeningen af Forsvarsadvokater udtale følgende:

Formuleringen af forslaget til den nye bestemmelse i straffelovens § 164, stk. 4, er for generel og bør ændres, så det klart fremgår, at straffskærpelsen angår falsk anklage for så vidt angår voldtægt og seksualforbrydelser mod børn. En generel straffskærpelsesbestemmelse risikerer – i hvert fald på længere sigt - at få en bredere anvendelse end det, der egentligt var tilsigtet i forarbejderne.

Landsforeningen kan tilslutte sig, at der skal ske en styrkelse af myndighedernes sagsbehandling. Hurtig og grundig efterforskning er vigtig i forhold til at sikre - ikke blot at strafskyldige drages til ansvar - men også at forfølgning af uskyldige ikke finder sted.

Med venlig hilsen

Kristian Mølgaard

København, den 16. november 2015

Høringssvar til forslag til lov om ændring af straffeloven (skærpelse af straffen for voldtægt, samleje med et barn under 15 år ved udnyttelse af fysisk eller psykisk overlegenhed og for falsk anklage)

Generelle bemærkninger

Amnesty støtter ønsket om, at straffen for voldtægt i højere grad skal stå mål med den krænkelse, der er sket af ofret. Vi finder det helt centralt, at det i den forbindelse er den konkrete grovhed, herunder voldsudøvelse, tidsmæssig udstrækning etc. og ikke relationen mellem offer og gerningsmand, der skal være afgørende. Vi har i det følgende en række bemærkninger til udformningen af de dele af lovforslaget, der omhandler voldtægt (§216).

Vi har ved flere lejligheder rettet henvendelse til justitsministeriet og henstillet til, at man i forbindelse med strafskærpelsen sikrer, at der ikke fastsættes et generelt højere straffniveau for voldtægter begået af en fremmed (overfaldsvoldtægt) end voldtægt begået af en gerningsmand ofret har mødt eller kender forud for voldtægten (kontakt- og partnervoldtægt). Vi anerkender, at det understreges i lovforslaget, at straffniveauet skal fastsættes efter de konkrete omstændigheder i sagen, men vi beklager, at man alligevel fastholder en traditionel skelnen mellem såkaldte 'overfaldsvoldtægter', som skal straffes hårdere end 'andre sager om voldtægt'.

Amnestys konkrete anbefalinger

Det bør gøres helt klart, at relationen mellem offer og gerningsmand ikke skal være afgørende for straffastsættelsen. Voldtægt er vold og vold bliver ikke mindre krænkende af, at ofret kender den person, der begår volden. Straffniveauet

skal derfor fastlægges efter, hvor krænkende overgrebet har været, herunder hvor grov anden vold, der er udøvet, antal af gerningsmænd, udstrækning af over tid, som også er anført i lovforslagets bemærkninger side 10 afsnit 1.

Vi henstiller til:

- At det præciseres i lovforslaget, at *en forudgående relation mellem offer og gerningsmand ikke i sig selv skal være en formildende omstændighed ved straffastsættelsen*
- At man undlader at anvende begrebet 'overfaldsvoldtægt' og 'andre sager om voldtægt', som udgangspunkt for fastsættelse af straffniveauet
- Alternativt at det tydeligt defineres, at begrebet *overfaldsvoldtægt betyder voldtægt begået som et overfald - uanset den forudgående relation mellem offer og gerningsmand,*
- At oralt samleje inkluderes i definitionen af samleje under § 216 og ikke ligger under tillægsbestemmelsen § 225. Dermed sikres det, at det ikke fremgår som en formildende omstændighed, at voldtægten udøves gennem tvungen oral indtrængen frem for vaginal eller anal indtrængen. Dette ud fra et argument om, at det er mindst lige så krænkende for ofret at blive tvunget til oralt 'samleje' som analt eller vaginalt samleje.

Konkrete bemærkninger

Uklarhed om betydningen af relationen mellem offer og gerningsmand

I bemærkningerne til lovforslaget side 7, afsnit 2 bliver det med udgangspunkt i lov nr. 633 af 12. juni 2013 igen slået fast at *"strafudmålingen i voldtægtssager skal ske på grundlag af en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde af voldtægtens karakter og øvrige foreliggende omstændigheder og ikke på en generelt forskellig vurdering af grovheden af voldtægt, der sker i forbindelse med socialt samvær eller i et parforhold, i forhold til overfaldsvoldtægter"*.

Vi bifalder desuden, at det på side 7 afsnit 3 herefter understreges, at *"omvendt anses det ikke for en formildende omstændighed, at en voldtægt er begået i forbindelse med socialt samvær eller i et parforhold"*.

Dette er helt i tråd med en nutidig retsopfattelse, hvor også vold og drab begået mellem ægtefæller/samlevende i højere grad straffes på lige fod (jf. f.eks. højesteretsdom af 5. oktober 2009).

På den ene side ligestiller bemærkningerne til lovforslaget på s. 7 afsnit 2 og 3 således voldtægter begået af en bekendt gerningsmand, med voldtægter begået af en fremmed. Men på den anden side fastholdes der i bemærkningerne til lovforslaget side 9 afsnit 2 samt i bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser side 22 afsnit 1 alligevel en traditionel skelnen mellem overfaldsvoldtægt (voldtægt begået af en fremmed) og alle 'andre sager om voldtægt' som udgangspunkt for fastsættelsen af det generelle straffniveau.

Ang. skelnen mellem 'overfaldsvoldtægt' og 'andre voldtægter'

Det fremgår af lovforslagets bemærkninger side 9 afsnit 2 samt bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser side 22 afsnit 1 at der foreslås et generelt straffniveau på 3 og 6 måneders fængsel for fuldbyrdet overfaldsvoldtægt og et generelt straffniveau på fra ca. 2 år og 6 måneder og op til 3 års fængsel for et fuldbyrdet samleje ved andre sager om voldtægt ved vold eller trusler om vold.

Problemet med at anvende begrebet 'overfaldsvoldtægt' som udgangspunkt for fastsættelse af det generelle straffniveau er, at overfaldsvoldtægt traditionelt er defineret som 'voldtægt begået af en fremmed gerningsmand'. Det er ikke defineret ud fra, hvorvidt der er sket et fysisk 'overfald', men ud fra relationen mellem offer og gerningsmand. Dermed foreslår lovforslaget – på trods af det anførte forbehold - at en voldtægt begået af en fremmed gerningsmand generelt skal straffes med ½-1 års længere fængsel end en voldtægt begået af en gerningsmand, ofret har mødt forud for voldtægten.

Amnesty opfordrer til, at man en gang for alle gør op med denne skelnen. Enten ved at undlade at anvende begreberne 'overfaldsvoldtægt' og 'andre sager om voldtægt' som udgangspunkt for fastsættelse af straffniveauet. Eller alternativt ved helt tydeligt at definere, at der med overfaldsvoldtægt menes voldtægt begået som et overfald, uanset relationen mellem offer og gerningsmand. Vi foreslår tillige, at man derudover præciserer, at en forudgående relation mellem offer og gerningsmand ikke i sig selv er en formildende omstændighed.

Overfald og andre skærpene omstændigheder

Amnesty tilslutter sig lovforslagets bemærkninger på side 7 afsnit 2 om, at *"et overfald, f.eks. ved at offeret udsættes for et pludseligt angreb på et offentligt sted, hvor offeret færdes alene, i eget hjem, hvor gerningsmanden er trængt ind, vil imidlertid i almindelighed udgøre en skærpene omstændighed"*.

Men et sådant overfald kan lige så vel blive begået af en gerningsmand som ofret kender eller har mødt forud for angrebet. Derfor er kategorien 'overfaldsvoldtægt' misvisende.

De øvrige retningslinjer for skærpene og formildende omstændigheder er beskrevet i lovforslagets bemærkninger på side 10 afsnit 1 og side 22 afsnit 3, og her fremgår det, at det netop er udøvelsen af anden vold, antallet af gerningsmænd etc. der er skærpene og her nævnes ikke relationen mellem offer og gerningsmand.

Amnesty vil som anført foreslå, at man undlader at anvende begrebet 'overfaldsvoldtægt' som udgangspunkt for fastsættelsen af strafniveauet. Eller alternativt, at man præciserer, at en overfaldsvoldtægt ikke er defineret ud fra relationen mellem offer og gerningsmand, men udelukkende ud fra om der er sket et overfald.

Overfaldsvoldtægter er ikke mere voldelige end andre former for voldtægt

Der findes ikke empirisk belæg for, at voldtægter begået af en fremmed (såkaldte overfaldsvoldtægter) gennemsnitligt set skulle være mere voldelige end andre voldtægter.

Undersøgelser viser, at kvinder, der anmelder parvoldtægt, hyppigere har fysiske skader efter

voldtægten end kvinder, der anmelder kontaktvoldtægt og overfaldsvoldtægt.¹

Der er heller ikke grundlag for at tro, at det skulle være mere traumatiserende, at blive voldtaget af en fremmed end af en person, man har mødt tidligere.¹¹

Ang. forsvarsløse ofre (§216, stk.1, nr.2)

Det fremgår af lovforslagets bemærkninger side 9 afsnit 3 samt side 22 afsnit 2, at et enkeltstående fuldbyrdet samleje med en person, der befinder sig i en tilstand, hvor den pågældende er ude af stand til at modsætte sig handlingen, skal straffes med 1 år og 2 måneder. At ofret er ude af stand til at forsvare sig imod overgrebet betyder således, at voldtægten normalt straffes med under det halve af voldtægter begået mod ofre, der kan forsvare sig. Vi anerkender, at der kan være konkrete omstændigheder, der gør sig gældende i denne type sager, men vi undrer os fortsat over det meget lave strafniveau for voldtægt begået mod et offer, der ikke kan forsvare sig selv. Ifølge principperne i den generelle bestemmelse om strafudmåling bliver det tillagt skærpene virkning, hvis gerningsmanden udnytter, at offeret er værgeløst (straffelovens § 81, nr. 11). Men i forbindelse med voldtægt anses det således for en formildende omstændighed at forgribe sig på et offer, der ikke kan forsvare sig.

Vi mener ikke, at voldtægt af et forsvarsløst offer, som udgangspunkt skal straffes så markant lavere (fastsættes i lovforslaget til 1 år og 2 måneder) end voldtægt af et offer, der kan forsvare sig (fastsættes i lovforslaget til 2½-3½ år). Hvis offeret er ved bevidsthed, men fysisk lammet kan det vel i princippet sidestilles

med 'fastholdelse af ofret' (som er omfattet i definitionen af vold i § 216, stk 1, nr.1, ifølge lovforslagets bemærkninger side 5 afsnit 3) og et højere strafniveau bør kunne gøre sig gældende.

---

¹ Fysiske skader på voldtægts ofre:

Parvoldtægt (72 %), kontaktvoldtægt (66 %), overfaldsvoldtægt (65 %). Se Voldtægt, der anmeldes VI, Kriminalpræventivt råd 2009

¹¹ Udtalelse om psykologiske eftervirkninger af voldtægt fra Center for Seksuelle Overgreb, Rigshospitalet v/Chefpsykolog Svend Aage Madsen, Bilag 4 i Straffelovrådets betænkning om seksualforbrydelser (betænkning nr. 1534), s. 905

Fra: Jane Brodthagen, JNB. [jnb@regioner.dk]
Sendt: 2. november 2015 14:37
Til: EStrafferetskontoret (951s18)
Emne: Hørings svar fra Danske Regioner - ingen bemærkninger
Vedhæftede filer: Lovforslag som sendt i høring [DOK1770503].PDF; Høringsliste [DOK1760136].pdf; Høringsbrev (andre) [DOK1760155].pdf; fesdPacket.xml

Til Justitsministeriet

Danske Regioner har modtaget vedlagte høring vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven (Skærpelse af straffen for voldtægt) m.v. Regionerne har ikke nogen bemærkninger til forslaget.

Med venlig hilsen

Jane Brodthagen

Seniorkonsulent, cand.jur.

Center for sundhedspolitik, økonomi og socialpolitik

Danske Regioner

Dampfærgevej 22

2100 København Ø

T 35 29 82 21

M 29 17 09 04

DET KRIMINAL
PRÆVENTIVE RÅD

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Polititorvet 14
1780 København V

Tlf. 45 15 36 50
Fax 45 15 01 39

dkr@dkr.dk
www.dkr.dk

**Høring over udkast til lovforslag om ændring af straffeloven
(Skærpeelse af straffen for voldtægt, samleje med et barn under 15
år ved udnyttelse af fysisk eller psykisk overlegenhed og for falsk
anklage)**

20. november 2015

Ved e-mail af 23. oktober 2015 har Justitsministeriet anmodet Det Kriminalpræventive Råd (DKR) om eventuelle bemærkninger til ovennævnte høring.

DKR-nummer:
15-131-0477

Sagsbehandler: AVO

DKR skal indledningsvist bemærke, at kriminologisk forskning peger i retning af, at strafskærpeelser ikke i sig selv har en kriminalpræventiv effekt (Jørgensen et al., 2015; Tranæs, 2008 m.fl.). Det anerkendes dog, at straffens længde kan spille en rolle for offeret og for den almindelige retsfølelse.

Direkte tlf.: 45153671

Mail: avo@dkr.dk

Mange ofre for voldtægt og andre seksuelle overgreb anmelder ikke overgrebet til politiet. Ifølge den seneste danske offerundersøgelse, der både giver indsigt i de overgreb, der anmeldes, og de, der ikke gør, er det kun ved hvert fjerde tvunget samleje (tvangssamleje), at der er indgivet anmeldelse af overgrebet til politiet (Pedersen et al., 2014: 122).

DKR skal henlede opmærksomheden på det forhold, at strafskærpeelsen muligvis ikke vil bidrage til en øget anmeldelsestilbøjelighed for den gruppe af ofre, hvor offer og gerningsperson har haft en relation forud for overgrebet/overgrebene.

Fra offerundersøgelser ved vi, at der er en negativ sammenhæng imellem, om offeret kender gerningspersonen forud for overgrebet, og om overgrebet efterfølgende anmeldes. Samtidig ved vi fra offerundersøgelser og fra ny forskning baseret på tal fra Rigshospitalets Center for Seksuelle Overgreb, at den største gruppe af ofre for tvangssamleje/voldtægt kender gerningspersonen forud for overgrebet (Pedersen et al., 2014; Larsen, 2015). Ifølge den seneste offerundersøgelse kendte offer og gerningsmand hinanden i ca. 63 % af tilfældene, og i 38 % af samtlige tilfælde var der tale om overgreb begået af en tidligere/nuværende partner (Pedersen et al., 2014: 119). Hvorvidt en skærpeelse af straffen vil have en betyd-

ning for anmeldelsestilbøjeligheden for denne gruppe, og i så fald i hvilken retning, vides dog ikke.

Side 2

I tillæg til ovenstående opmærksomhedspunkt anføres endvidere det bekymringspunkt, at inddragelsen af en skærpelse af straffen for falsk anklage for voldtægt mv. i omtalte lovforslag kan risikere at sende et signal om, at falsk anklage i relation til seksuelle overgreb udgør et særligt udbredt problem. Dette forhold kan potentielt bidrage til at reproducere en i forvejen eksisterende misforståelse på området, hvilket risikerer at få flere ofre til at afholde sig fra at anmelde overgreb i frygt for, at de relevante myndigheder samt ofrenes omgivelser vil betvivle deres forklaring (jvf. Martinussen et al., 2009: 77-78).

På baggrund af ovennævnte to opmærksomheds- og bekymringspunkter anser DKR det for positivt, at der i bemærkningerne til lovforslaget nævnes, at lovforslaget vil blive fulgt op af en række initiativer, som skal bidrage til, at en større andel af de begåede overgreb anmeldes til politiet samt "at sagerne håndteres på betryggende vis af myndighederne".

DKR anbefaler, at lovforslaget yderligere suppleres med en række forebyggende tiltag for at adressere de tilfælde, som ikke anmeldes.

Det er DKR's vurdering, at et vigtigt skridt for at forebygge seksuelle overgreb og øge anmeldelsestilbøjeligheden knytter sig til holdningsændrende/oplysende tiltag målrettet den brede befolkning. Misforståelser knyttet til ansvarsplaceringen for seksuelle overgreb kan fx virke afskrækkende på ofres anmeldelsesvillighed samt bidrage til at legtimere overgreb. DKR bldrager gerne med faglig viden i forhold til præventive tiltag på området.

Vedrørende dømte gerningspersoner anser DKR det for væsentligt, at der i forbindelse med afsoning lægges betydelig vægt på behandling med henblik på at nedbringe risikoen for recidiv.

Med venlig hilsen

Anna Karina Nickelsen
Sekretariatschef

Justitsministeriet
Strafferetskontoret
strafferetskontoret@jm.dk

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
DIREKTE 3269 8611

MVL@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

DOK. NR. 540.10/32311/MVL

**HØRINGSSVAR VEDR. STRAFFELOVEN (SKÆRPELSE
AF STRAFFEN FOR VOLDTÆGT, SAMLEJE MED ET
BARN UNDER 15 ÅR VED UDNYTTELSE AF FYSISK
ELLER PSYKISK OVERLEGENHED OG FOR FALSK
ANKLAGE)**

12. NOVEMBER 2015

Justitsministeriet har ved e-mail 23. oktober 2015 anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til høring over udkast til lovforslag om ændring af straffeloven (Skærpeelse af straffen for voldtægt, samleje med et barn under 15 år ved udnyttelse af fysisk eller psykisk overlegenhed og for falsk anklage).

Instituttet har følgende bemærkninger:

Voldtægt er en krænkelse af selvbestemmelsesretten og dermed et menneskeretligt spørgsmål. Danmark ratificerede i 2014 Europarådets konvention til forebyggelse og bekæmpelse af vold mod kvinder og vold i hjemmet (Istanbulkonventionen). Konventionens artikel 5 forpligter blandt andet Danmark til at sikre rettidig omhu i forebyggelse og efterforskning af voldtægt og anden seksuel vold udøvet af privatpersoner.

Med forslaget til ændring af straffeloven ønsker regeringen at hæve straffniveauet i sager om voldtægt og sager om samleje med et barn under 15 år, da regeringen ikke finder, at det nuværende straffniveau afspejler den krænkelse af offeret, der finder sted.

Instituttet har ingen bemærkninger til ønsket om straffskærpeelse.

Forslaget lægger endvidere op til initiativer der blandt andet skal medvirke til, at flest mulige seksuelle overgreb bliver anmeldt til politiet og sager håndteres på betryggende vis af myndighederne.

Instituttet finder det meget positivt, at lovforslaget lægger op til en styrket indsats for at sikre, at flere voldtægter anmeldes og håndteres på betryggende vis.

Rigshospitalets Center for Seksuelle Overgreb vurderer, at 33 procent af kvinderne, som er ofte for voldtægt, undlader at anmelde voldtægt blandt andet fordi de frygter at blive mødt med mistro og spørgsmål om, hvorvidt de selv har lagt op til seksuel samkvem.

Antallet af anmeldte voldtægter er desuden faldet i de senere år. I 2007 blev der anmeldt 566 voldtægter. I 2011 og 2012 var antallet af anmeldelser faldet til henholdsvis 410 og 389.

Undersøgelser udført af statsadvokaterne i København og Viborg, som Metroxpress har fået aktindsigt i og har omtalt den 12. november 2015, viser, at politiet i mange tilfælde har fejlregistreret anmeldelser om voldtægt. Fejlregistrering kan have haft betydning for, om anmeldelserne er blevet efterforsket i tilstrækkelig grad.

Statsadvokaten for København har ved brev af 31. marts 2015 til Rigsadvokaten forklaret, at Statsadvokaten har anbefalet, at alle politikredse laver skriftlige retningslinjer for voldtægtssager og, at sagsbehandlingen af voldtægtssager samles et sted i politikredsen for at sikre den nødvendige ekspertise og prioritering.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler – med henblik på at fremme den enkeltes menneskerettigheder – at initiativerne, som iværksættes, omfatter opprioritering af politiets håndtering og efterforskning af anmeldte voldtægter for eksempel ved at gøre anbefalingerne fra Statsadvokaten i København bindende for alle politikredse.

Der henvises til sagsnr. 2015-731-0057.

Med venlig hilsen

Maria Ventegodt Liisberg
Ligebehandlingschef

Fra: Nina Juul [NIJU@kl.dk]
Sendt: 11. november 2015 14:15
Til: £Strafferetskontoret (951s18)
Cc: Dario Silic
Emne: Høringssvar fra KL - ingen bemærkninger

Høring over udkast til lovforslag om ændring af straffeloven (skærpelse af straffen for voldtægt, samleje med et barn under 15 år ved udnyttelse af fysisk eller psykisk overlegenhed og for falsk anklage)

Med henvisning til Justitsministeriets brev af 23. oktober 2015 vedrørende ovennævnte kan jeg oplyse, at KL ikke har nogen bemærkninger til lovforslaget.

Med venlig hilsen

Nina Ammitzbøll Juul

Juridisk konsulent

KL, Jura og EU

Weidekampsgade 10

2300 København S

Direkte tlf. 33 70 33 79

Mobil tlf. 30 52 48 46

E-mail niju@kl.dk

RETSPOLITISK FORENING

HØRINGSSVAR

Sagsnr.: 2015-731-0057

Bemærkninger til lovforslaget om skærpelse af straffen for falsk anmeldelse og seksualforbrydelser

Vedrørende forslaget § 1, pkt. 1 om øget straf for falsk anmeldelse bemærkes, at Retspolitisk Forening som udgangspunkt ikke støtter højere straffe, idet ingen foreliggende forskningsresultater underbygger, at straffe har nogen præventiv effekt af betydning.

Retspolitisk Forening tilslutter sig dog det konkrete forslag om indsættelse af strafskærpelse i Straffeloven § 164, stk. 4, herunder også de bagvedliggende momenter som nævnt i de specielle bemærkninger til forslaget. Foreningen tilslutter sig således, at det afgørende for strafudmålingen bør være de konsekvenser, som den falske anmeldelse har haft for den uskyldigt anmeldte.

Det kan i den forbindelse nævnes, at anmeldelser for seksualforbrydelser ofte indebærer langvarig varetægtsfængsling, stigmatisering, løsrivelse fra arbejdsmarkedet, opløsning af familie og mulig traumatisering. Konsekvenser, som på mange måder kan sidestilles med de konsekvenser, et offer for seksualforbrydelser kan opleve.

Hertil kommer, at det er af helt afgørende betydning for et åbent retssamfund, at myndigheder og domstole som udgangspunkt kan stole på anmeldelser. Endvidere lægges vægt på, at værnet mod falske anmeldelser netop er tiltænkt at beskytte den uskyldige.

Der er således både tungtvejende konkrete og generelle begrundelser for at skærpe straffniveauet.

Der foreligger så vidt vides ingen undersøgelser af det formodede omfang af falske anmeldelser - hverken generelt eller konkret vedrørende seksualforbrydelser. Det er foreningens opfattelse, at det ikke kan udelukkes, at incitamentet til at anmelde falsk i visse situationer kan være betydeligt, herunder i forbindelse med familieopgør, jalousiopgør, og at falske anmeldelser forekommer i et vist omfang. Det kan heller ikke udelukkes, at den recidiv-effekt, der trods alt formentlig må antages at foreligge i form af en strafsanktionering, for nuværende er minimal.

Det er dog foreningens opfattelse, at den foreslåede strafskærpelse fra 20 til 30 dage er useriøs og nærmest ligegyldig - særligt i relation til, at skærpelsen tænkes at afspejle de meget markante forhøjelser af strafudmålingen for seksualforbrydelser, der er foretaget de seneste år, og som lovforslaget ønsker at videreudvikle. Den foreslåede skærpelse for falsk anmeldelse afspejler nærmere, at netop området for falsk anmeldelse gennem længere tid ikke har været aktualiseret i hverken den juridiske eller retspolitiske debat.

Retspolitisk Forening henleder i den forbindelse opmærksomheden på, at strafframmen i § 164 er 6 år. Efter det foreliggende har denne strafframme aldrig været udnyttet. I relation til falske anmeldelser for seksualforbrydelser er det foreningens opfattelse, at strafudmålingsniveauet bør hæves markant. Principielt bør strafudmålingen klart afspejle den strafmæssige konsekvens, som den falske anmeldelse kunne have haft for den anmeldte, sammenholdt med de konsekvenser af mere personlig karakter, som anmeldelsen konkret har haft for den uskyldige.

Det er endvidere foreningens opfattelse, at forslaget til formuleringen af § 164, stk. 4 ikke i tilstrækkelig grad præciserer bestemmelsens beskyttelsesinteresse. Således indeholder forslagets formulering af "omstændighederne ved afgivelsen" af falsk anmeldelse samt forurettedes krænkelse ikke noget nyt eller konkret i forhold til de almindelige strafudmålingsprincipper, som allerede generelt anvendes i retspraksis.

Retspolitisk Forening forslår på den baggrund, at bestemmelsen affattes som

følger:

"§ 164, stk. 4. Ved fastsættelse af straffen skal der lægges vægt på karakteren af det strafbare forhold, de urigtige oplysninger vedrører, om forurettede har været udsat for straffeprocessuelle tvangsindgreb og karakteren af disse samt de konsekvenser, som oplysningerne i øvrigt har haft for forurettede."

Vedrørende forslaget § 1, pkt. 2 om indsættelsen i Straffeloven af et nyt § 216, stk. 3 om strafudmålingen bemærkes, at den foreslåede anvisning om, at straffen skal tage hensyn til den krænkelse, der er forbundet med overgrebet, forekommer overflødig og uden selvstændigt eller reelt indhold i forhold til eksisterende retspraksis.

Det fremgår således af lovforslaget, at det ny stk. 3 lægger op til "...en generel forhøjelse af strafudmålingsniveauet for voldtægt, således at straffen i højere grad afspejler den krænkelse af offerets værdighed, integritet og selvbestemmelsesret, der er forbundet med voldtægt." Der tilsigtes ingen ændring i bestemmelsens anvendelsesområde, ligesom den konkrete strafudmåling som hidtil vil "bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen".

På den baggrund fremstår forslaget om et nyt § 216, stk. 3 efter Retspolitisk Forenings opfattelse alene som et tomt udsagn, hvis eneste funktion er at begrunde et politisk ønske om at skærpe strafudmålingen. Det vil efter foreningens opfattelse herefter være mere hensigtsmæssigt blot at udtrykke dette ønske i lovforslaget og helt undlade ændringer i lovteksten.

Efter Retspolitisk Forenings opfattelse indebærer optagelsen af tomme udsagn i lovtekster et generelt retssikkerhedsmæssigt problem, idet lovteksterne kompliceres unødigt og kommer til at fremstå som politiske manifeste uden operationelt indhold. Dette er uheldigt set i forhold til, at retsmyndigheder og borgere i almindelighed bør have en rimelig mulighed for at læse og fortolke en given retsstilling direkte af loven og i relation til, at lovtekster forudsættes praktisk anvendelige, hvilket tomt og politiserende indhold udelukker.

Som omtalt indledningsvis er Retspolitisk Forening generelt betænkelige ved forhøjelse af straffe, idet ingen aktuel forskning begrundet, at straffe - endsige høje straffe - har nogen præventiv effekt af betydning.

Vedrørende seksualforbrydelser er det foreningens forståelse af moderne forskning på området, at målrettet social-psykologisk behandling af gerningsmændene har større reducerende recidiv-effekt end straf. Det er derfor uforståeligt, at forslaget alene fokuserer på straf-delen og ikke indtænker etablering eller udvidelser af behandlingsordninger for seksualforbrydere.

Retspolitisk Forening kan derfor anbefale, at de dømtes afsoningsforløb følges op af bedre behandling end i dag.

Vedrørende forslaget § 1, pkt. 3-5 om ændringer af Straffeloven § 222 bemærkes, at indsættelsen af, at det skal indgå som skærpende omstændighed, at gerningsmanden har udnyttet sin fysiske eller psykiske overlegenhed i både § 222, stk. 2 og som selvstændig ny § 222, stk. 3 forekommer ubegrundet.

Lovforslaget lægger op til, at den nye § 222, stk. 3 skal anses som en generel anvisning om skærpelse, hvilket kan være fornuftigt rent lovteknisk. Heri ligger efter Retspolitisk Forenings opfattelse, at skærpelsen omfatter alle dele af § 222, og således naturligt også vil omfatte § 222, stk. 2. Det forekommer derfor ikke velbegrunder særskilt at indsætte en identisk tekst i netop § 222, stk. 2.

Efter lovforslaget tænkes ændringen i § 222, stk. 2 at præcisere, at den form for fysisk og psykisk overlegenhed, der tænkes på, er tvang eller trusler. Rent lovteknisk forekommer det ikke hensigtsmæssigt at præcisere dette yderligere, idet det allerede klart fremgår af teksten i den eksisterende bestemmelse, at den alene omhandler tvang eller trusler. Yderligere "præciseringer" indebærer efter opfattelsen i Retspolitisk Forening alene en yderligere komplikation af lovteksten, som i sin nuværende form fremstår ganske klar.

Retspolitisk Forening har ikke yderligere bemærkninger.

København, den 19.november 2015

Bjørn Elmquist

Gert Dyrn

formand

bestyrelsesmedlem

Børnerådet

Justitsministeriet
Politi- og Strafferetsafd.
Slotsholmsgade 10
1216 K

20. november 2015
J.nr. 3.7.27/sgh

Børnerådets kommentar til forslag om ændring af straffeloven (skærpelse af straffen for voldtægt m.v.)

Lovforslaget sigter mod at skærpe straffniveauet for voldtægt og for at skaffe sig samleje med et barn under 15 år ved udnyttelse af sin fysiske eller psykiske overlegenhed.

Børnerådet tilslutter sig, at regeringen skal sende stærke signaler til borgerne i almindelighed og krænker i særdeleshed om, at overgreb mod børn og unge bliver behandlet med den største alvor.

Rådet har imidlertid ikke den opfattelse, at straffskærpelser i forbindelse med forbrydelser mod børn og unge i sig selv vil have nogen præventiv effekt i form af færre overgreb. Rådet noterer sig derfor med tilfredshed, at lovforslaget som nævnt i bemærkningerne vil blive fulgt op af en række forebyggende initiativer, som skal føre til et øget antal politianmeldelser og til en mere betryggende sagsbehandling hos myndighederne. Rådet ser frem til, at regeringen nu nærmere præciserer og realiserer disse initiativer.

Det er rådets erfaring¹, at mange potentielle krænker, der har seksuelle fantasier om børn, har et ønske om at få hjælp, og at hjælp i form af rådgivning kan medvirke til at forebygge overgreb.

Børnerådet foreslår derfor, at der ydes øget støtte til oplysning om sundhedsvæsnets tilbud om rådgivnings- og behandlingstilbud på dette område, og at forskning i behandlingsmetoder samtidig prioriteres højt i sundhedsvæsnets.

Børnerådet er opmærksomt på, at der i Børnehusene nu er grundlagt et højt tværsektorielt erfarings- og kompetenceniveau, som med fordel kan inddrages i rådgivning og vejledning af borgerne. Rådet anbefaler, at denne ekspertise inddrages i det forebyggende arbejde, fx ved at borgerne kan henvende sig i Børnehusene med spørgsmål og bekymringer i sager om overgreb mod børn.

---

¹ Se fx www.brydcirklen.dk

Børnerådet

Endelig ser Børnerådet frem til, at regeringen fremsætter lovforslag til ændret aldersgrænse for videoafhøring, som det er annonceret i efterårets lovprogram. Grundig og tidlig videoafhøring sikrer den bedst tænkelige belysning af sagen og dermed også retssikkerheden.

Med venlig hilsen

Per Larsen
Formand for Børnerådet

Annette Juul Lund
Sekretariatschef

Fremsendt pr. mail til strafferetskontoret@jm.dk

Vedr. høring over udkast til lovforslag om ændring af straffeloven (Skærpelse af straffen for voldtægt, samleje med et barn under 15 år ved udnyttelse af fysisk eller psykisk overlegenhed og for falsk anklage). Sagsnr.: 2015-731-0057

Dansk Kvindesamfund takker for anmodningen om udtalelse til ovennævnte udkast til lovforslag.

Dansk Kvindesamfund hilser Justitsministeriets anerkendelse af voldtægtsofrenes trængte situation velkommen. Vi værdsætter Justitsministeriets forståelse af, at voldtægt er en alvorlig form for personfarlig kriminalitet. Dog undrer vi os over, at forslaget om strengere straffe for falsk anmeldelse er fremsat i samme lovforslag. Vi mener, at dette skaber en upassende sammenkædning af to meget forskellige strafbare forhold. Ligeledes kan det få en utilsigtet effekt, idet det sender et signal til voldtægts ofre om at undlade anmeldelse af seksuelle overgreb, hvis beviserne for, at overgrebet har fundet sted, umiddelbart synes svage.

Dansk Kvindesamfund finder, at den fremsatte skærpelse af strafniveauet for de seksuelle overgreb, der er omfattet af lovforslaget, er rimelig. Det signalerer en anerkendelse af forbrydelsens alvorlige karakter. Dog finder vi det påtrængende nødvendigt, at Justitsministeriet i samme forbindelse også beskæftiger sig med den lave domfældelsesprocent. Som situationen ser ud nu, bliver syv ud af ti anmeldte voldtægter henlagt, og kun én ud af fem anmeldte voldtægter ender med en dom. Gerningspersonen går således i langt de fleste tilfælde fri for straf og vil ikke blive ramt af den ændrede strafferamme.

Dansk Kvindesamfund har i samme forbindelse noteret sig, at lovforslaget bliver fulgt op af initiativer, der skal sikre, at flest mulige af de begåede voldtægter politianmeldes, ligesom myndighederne efterfølgende skal håndtere anmeldelserne på betryggende vis. (Indledning, pkt.1) Dansk Kvindesamfund forudsætter, at der dermed menes, at der vil ske en kortlægning af de forhold i politiet, der gør det svært for ofre at foretage en anmeldelse og efterfølgende modtage den hjælp, som de har krav på, herunder fx beskikkelse af en bistandsadvokat. Det vil samtidig være af stor betydning at få belyst, hvilken respons ofre modtager fra myndighederne, når de forsøger at anmelde.

Venlig hilsen

Lisa Holmfjord
Landsforkvinde

Rigshospitalet

Juliane Marie Centret

Blegdamsvej 9
2100 Kbh Ø

Afsnit 7802

Telefon 35454085

Dato: 16. november 2015

Justitsministeriet
Politi- og strafferetsafdelingen

Høringssvar vedr. skærpelse af straffen for voldtægt, samleje med et barn under 15 år ved udnyttelse af fysisk eller psykisk overlegenhed og for falsk anklage

Vores kommentarer:

1. positivt at man i udkastet fremhæver behovet for en styrkelse af myndighedernes sagsbehandling, herunder især politiets håndtering
2. enig i at strafudmålingen skal afspejle den krænkelse offeret har været udsat for
3. vigtigt at det pointeres at det ikke er en formildende omstændighed at en voldtægt er begået i forbindelse med socialt samvær/indenfor parforholdet
4. bekymrende at regeringen finder det nødvendigt at sammenkoble en skærpelse af strafniveauet for voldtægt med lovgivning vedrørende falsk anmeldelse, idet det således kan indikere at der efter regeringens opfattelse særligt i disse strafferetslige sager er risiko for falsk anmeldelse. Netop angsten for ikke at blive troet på af politiet afholder en del kvinder fra at anmelde en voldtægt. Ved at medinddrage denne lovgivning i forslaget risikerer man at overvurdere betydningen af falske anmeldelser i voldtægtssager og dermed fastholde den fejlagtige opfattelse af at falske anmeldelser hyppigere ses i forbindelse med voldtægtsanmeldelser.

Med venlig hilsen

Og på vegne af Center for Seksuelle Overgreb, Rigshospitalet

Malene Hilden

Overlæge, Center for Seksuelle Overgreb

Justitsministeriet
Politi- og Strafferetsafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Udtalelse vedrørende udkast til lovforslag om ændring af straffeloven (Skærpelse af straffen for voldtægt, samleje med et barn under 15 år ved udnyttelse af fysisk eller psykisk overlegenhed og for falsk anklage)

Center for Voldtægtsofre ved Aarhus Universitetshospital (CFV) har følgende kommentarer til udkastet til lovforslag om ændring af straffeloven:

Dato 18.11.2015

Sara Parding

Tel. +45 7846 4835

sarapard@rm.dk

Vi er enige i, at voldtægt og andre seksuelle overgreb er en særlig form for alvorlig, personfarlig kriminalitet, som indebærer en voldsom og traumatiserende krænkelse af offerets værdighed, integritet og selvbestemmelsesret. Det er positivt at justitsministeriet anerkender denne særlige krænkelse, og også at ministeriet er bevidst om de alvorlige psykiske konsekvenser, seksuelle overgreb kan have.

Side 1

Der er dog også et par punkter, hvor vi vil foreslå, at lovforslaget justeres:

• **Skærpende omstændigheder**

Vi undrer os over, at der i forhold til de skærpende omstændigheder, som bliver beskrevet i udkastet (side 6) mangler flere af de omstændigheder, som Istanbulkonventionen (*Europarådets konvention til forebyggelse og bekæmpelse af vold mod kvinder og vold i Hjemmet*) nævner som skærpende. Danmark ratificerede som bekendt konventionen sidste år. Det er derfor bemærkelsesværdig, at justitsministeriet ikke omtaler følgende omstændigheder som skærpende:

- At overgrebet bliver begået af en tidligere eller nuværende partner (*artikel 46 a*)
- At den strafbare handling blev begået mod en person, som var sårbar på grund af særlige omstændigheder (*artikel 46 c*)
- At den strafbare handling blev begået i overværelse af et barn (*artikel 46 d*)
- At ofret led alvorlig fysisk eller psykisk overlast som følge af den strafbare handling (*artikel 46 h*)
- At gerningsmanden var tidligere dømt for tilsvarende strafbare handlinger (*artikel 46 i*).¹

¹ *Europarådets konvention til forebyggelse og bekæmpelse af vold mod kvinder og vold i Hjemmet. Artikel 46*

I bemærkningerne til §164 er de skærpende omstændigheder, som nævnes, eksplicit beskrevne konsekvenser for forurettede (side 20). I forhold til §216 er de skærpende omstændigheder, som omtales, i stedet omstændigheder ved overgrebet (s.6). Skærpende omstændigheder bør som i forhold til §164 afspejle, at forbrydelsen reelt har haft – eller reelt kunne have haft – særlig alvorlige konsekvenser for offeret. De bør ikke kun være udtryk for, hvad det juridiske system synes eller tror er særlig alvorligt.

- **Skærpet strafudmålingsniveau**

Det vurderes uhensigtsmæssigt at gøre forskel på forskellige typer af voldtægt i forhold til den foreslåede forhøjelse af strafudmålingsniveauet. Den foreslåede skærpelse af straffen for en overfaldsvoldtægt er 1 år, mens voldtægt ved ulovlig tvang eller mod en person, der ikke kan modsætte sig handlingen foreslås skærpet med 6 måneder. Offerets oplevede krænkelse, der er begrundelsen for at skærpe straffen, er dog den samme uanset type af voldtægt. Den store krænkelse ligger nemlig i selve det at være blevet tvunget til samleje (eller andet seksuelt forhold) mod sin vilje, ikke i ydre omstændigheder som relationen til gerningspersonen eller gerningsmandens fremgangsmåde. De psykiske reaktioner kan tillige være lige så kraftige og have lige så stor betydning for offerets livskvalitet uanset, hvilken type af voldtægt offeret er blevet udsat for.

Det er desuden uheldigt, at forskellen i straffeudmåling mellem de forskellige typer af voldtægt vil blive øget, da det af dem, der har været udsat for en voldtægt, hvor gerningspersonen har udnyttet at offeret ikke har kunnet modsætte sig handlingen, netop vil opleves som at samfundet ikke mener at den voldtægt, de har været udsat for, er lige alvorlig som andre voldtægter. Dette kan opleves som meget krænkende for offeret.

Det er dog velkomment, at strafudmålingsniveauet kommer tættere på den maksimale strafferamme. Det er nemlig vores erfaring, at den store forskel på strafferamme og straffeudmåling er problematisk, da ofrene kan få den opfattelse, at deres sag ikke bliver taget alvorligt, når den udmålte straf ligger langt fra den strafferamme, de kan læse i lovtæksten.

- **§225 – Andet seksuelt forhold**

Det undrer os, at § 216-224 i udgangspunktet kun omfatter samleje. Andre typer af seksuelle forhold (f.eks. orale overgreb eller indførelse af genstande i skede/anus), kan være lige så krænkende for offeret som samleje. At disse typer af overgreb bliver dømt efter en anden paragraf end "almindelig" voldtægt, kan virke krænkende for offeret, der kan få den opfattelse, at det hun/han har været udsat for af samfundet ikke opfattes som en rigtig voldtægt. Vores holdning er derfor, at §225 bør ophæves, og at der i § 216-224 i stedet tilføjes "eller andet seksuelt forhold" efter ordet "samleje".

- **Falsk anklage**

CfV er uenig i Justitsministeriets holdning, at straffen for falsk anklage bør skærpes som konsekvens af en øget straf for voldtægt m.v. Vi mener tværtimod, at det er meget uheldigt, at disse to, meget forskellige typer af forbrydelser, kædes sammen, da det er med til at skabe

tvivl omkring alle anmeldelser om voldtægt. I forhold til, at kun få (7,3%² - 4,7%³) anmeldelser om voldtægt er falske, får disse uforholdsmæssigt stor opmærksomhed i blandt andet medierne. Når vi i vores egenskab af nationalt videnscenter om voldtægt formidler viden til den brede offentlighed, møder vi ofte af den misforståelse, at falske anmeldelser om voldtægt forekommer langt hyppigere, end de faktisk gør. Mange har også den opfattelse, at falsk anmeldelse er noget, der forekommer særlig ved anmeldelser om voldtægt, og er ikke beviste om, at falske anmeldelser også forekommer ved andre typer af kriminalitet.

Vi mener, at Justitsministeriet bidrager til denne skævvridning, når man 1) vælger at kæde straffeudmålingen for seksuelle overgreb sammen med straffeudmålingen for falsk anklage og 2) som bilag til udkastet om lovforslag har en gennemgang af retspraksis vedrørende falsk anklage for voldtægt, men ikke retspraksis for de andre typer af forbrydelser, som lovforslaget omhandler. Det giver indtryk af, at disse sager er særlig vigtige, og det giver desuden et andet følelsesmæssig påvirkning at der er medtaget cases.

Vi vil også påpege, at studier af de personer, der foretager en falsk anmeldelse/anklage om voldtægt, viser at det ofte er særlig sårbare kvinder, der er traumatiserede, har en psykisk lidelse og/eller er meget socialt belastede⁴. En skærpeelse af straffen vil derfor næppe påvirke antallet af sager.

• Merudgifter og økonomi

Lovforslaget forventes at medføre merudgifter på ca. 51 mio. kr. fra år 2020. CfV mener, at disse midler ville gøre større gavn, hvis de i stedet blev brugt på at forebygge seksuelle overgreb (f.eks. ved undervisningsprogrammer for skoleelever), på behandling af gerningspersoner med henblik på at forhindre yderligere kriminalitet samt på behandling af ofre for seksuelle overgreb. En skærpeelse af straffen vil sandsynligvis have meget begrænset effekt på antallet af seksuelle overgreb. Da konsekvenserne af denne type af kriminalitet er meget alvorlige, vil det være mere hensigtsmæssigt at forsøge at nedbringe antallet af overgreb, end at bruge flere ressourcer på fængsling af gerningspersonerne.

• Fysisk og psykisk overlegenhed i §222

Vi vil gerne udtrykke bekymring for, om den foreslåede ændring i §222, vil medføre, at gerningsmandens udnyttelse af sin fysiske eller psykiske overlegenhed i de tilfælde, hvor dette ikke sker i form af tvang eller fremsættelse af trusler, ikke længere er en skærpende omstændighed. Vi tænker her f.eks. på situationer, hvor gerningspersonen ved udnyttelse af sin psykiske overlegenhed opbygger et tillidsforhold til barnet, som gør at barnet har svært ved at modsætte sig den seksuelle handling. Eller situationer, hvor gerningspersonen lokker barnet med f.eks. gaver.

---

² Martinussen et. al. (2009) *Voldtægt der anmeldes: Del II: Falsk anmeldelse af voldtægt*.

³ Hansen et. al. (2015) *Anmeldte voldtægtssager: En beskrivelse af flow og frafald i anmeldte voldtægtssager ved Østjyllands politi*.

⁴ Rasmussen, L.S. (2006) *Den psykologiske baggrund for falske voldtægtsanklager*.

- **Uagtsomhed i forhold til alder ved seksuelt forhold med børn under 12 år**

Afslutningsvis vil vi foreslå, at uagtsomhed i forhold til, om et barn er under 12 år, straffes efter samme strafferamme som forsætligt samleje med barn under 12 år. I forhold til at paragraffen omhandler børn, der er 11 år eller derunder og som næppe kan forveksles med børn over den seksuelle lavalder, vil der altid foreligge forsæt i forhold til en kriminel handling i denne type af forbrydelser. Dette kombineret med den store krænkelse og den store risiko for alvorlige psykiske, fysiske og sociale konsekvenser, samleje eller andre seksuelle forhold medfører for små børn, mener vi bør være nok til at dømme efter §216 stk. 2 også ved uagtsomhed.

Venlig hilsen

Anja Hareskov Jensen
Ledende psykolog og daglig leder
Center for Voldtægts ofre
Aarhus Universitetshospital

Sara Parding
Kommunikationsmedarbejder
Center for Voldtægts ofre
Aarhus Universitetshospital

Sendt pr. e-mail strafferetskontoret@jm.dk

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

20. november 2015
04770-0014/HH/KLJ

Høring over udkast til lovforslag om ændring af straffeloven (skærpe af straffen for voldtægt, samleje med et barn under 15 år ved udnyttelse af fysisk eller psykisk overlegenhed og for falsk ankiage)

Som næstformand i Hjælp Voldsofre og ifølge aftale med foreningen fremsendes hermed vores bemærkninger til det udsendte lovforslag, der har til formål at skærpe straffeniveauet for nogen af de grovere seksualforbrydelser.

Jeg kan indledningsvis oplyse, at vi i Hjælp Voldsofre har adskillige henvendelser fra ofre for de beskrevne grove seksualforbrydelser og deres pårørende. Ligeledes har undertegnede via mit arbejde som praktiserende advokat, herunder navnlig som bistandsadvokat gennem knap 20 år et bredt kendskab til såvel juridiske som praktiske udfordringer i forbindelse med ofrenes vej gennem retssystemet.

Hjælp Voldsofre går altid ofrenes ærinde, og vores fokus er ene og alene at arbejde for, at ofrenes vej gennem retssystemet skal være præget af empati, seriøsitet og retssikkerhed. Det er vores erfaring, at langt de fleste ofre for seksualforbrydelser (og for andre personforbrydelser for den sags skyld) mere er fokuseret på, at der sker noget effektivt og hurtigt, end at en given gerningsmand får en lang straf.

Heroverfor står selvsagt den følelse af retssikkerhed, der altid vil være i en vis portion proportionalitet. Det er helt naturligt, at en person, der har været udsat for en grov seksualforbrydelse, vil forvente, at gerningsmanden får en straf af en vis længde for derved at føle en vis form for genoprettelse.

Ofre for de groveste seksualforbrydelser oplever desværre ofte langvarige konsekvenser af den krænkelse/de krænkelse, de har været udsat for, og det er derfor glædeligt for Hjælp Voldsofre at konstatere, at der lægges op til en forhøjelse af straffen præcis under henvisning til den krænkelse, der er forbundet med lovovertrædelser.

For så vidt angår de enkelte punkter bemærkes følgende:

Nyt § 216, stk. 4:

For stort set alle strafferetlige forbrydelser forudsætter domfældelse, at anklagemyndigheden kan løfte bevisbyrden for, at gerningsmanden har haft det kriminelle forsæt. Dette aspekt er særlig

relevant og i mange tilfælde vanskeligt i forhold til voldtægt, men det er i praksis navnlig vanskeligt at forklare de forurettede, at en domfældelse ene og alene er afhængig af, om anklagemyndigheden kan løfte denne bevisbyrde. Den forurettede må forholde sig til, at alt omkring selve voldtægten relaterer sig til gerningsmandens forhold.

Lovændringen får ingen betydning for ovenstående, men det forhold, at der ved fastsættelse af straffen nu ikke alene ses på gerningsmandens forhold, men helt konkret på, hvor krænket den forurettede er blevet, må forventes at give en **langt bedre følelse af retssikkerhed for de forurettede**.

Rent praktisk henledes opmærksomheden på, at det med henblik på at opnå et fyldestgørende grundlag for vurderingen, må forventes, at der fremadrettet i alle sager om grovere seksualforbrydelser skal indhentes en **egentlig erklæring om de psykiske eftervirkninger** for den forurettede, det være sig via de oprettede centre for seksuelle overgreb/centre for voldtægts ofre eller via privatpraktiserende psykologer.

Som situationen er på nuværende tidspunkt, hvor en sådan udtalelse/erklæring indhentes på foranledning af bistandsadvokaten, er det ikke en udgift, der tages med som en sagsomkostning under sagen, men derimod som udgangspunkt en udgift, den forurettede selv må afholde og efterfølgende søge erstattet i Erstatningsnævnet. Der må nødvendigvis findes en praktisk løsning på denne udfordring.

§ 222, stk. 3:

Hjælp Voldsofre kan tilslutte sig, at børn, der har været udsat for seksuelle overgreb, ofte har langvarige/livsvarige følger heraf, og det må klart have en betydningsfuld signalværdi, at gerningsmændene til disse forbrydelser straffes hårdere.

Mange sager kommer først for domstolene, efter børnene er blevet voksne, og det vil således også for disse voksne have stor betydning for deres følelse af retssikkerhed, at der er en vis proportionalitet i det, de har været udsat for, og den straf gerningsmændene får.

Nyt § 164, stk. 4:

Hos Hjælp Voldsofre er vi selvsagt imod alle former for forbrydelser og er dermed også mod den forbrydelse, der ligger i at indgive en falsk anmeldelse. Vi har ingen bemærkninger til, at straffen for dette ønskes forhøjet.

Ud fra min mangeårige erfaring som bistandsadvokat vil jeg dog samtidig gøre opmærksom på, at problemet med falsk anmeldelse vil blive langt mindre, hvis der i større udstrækning tilkaldes en bistandsadvokat straks efter, der bliver indgivet en anmeldelse om voldtægt. Bistandsadvokaten vil således i mange tilfælde kunne bidrage til en hurtig afklaring af de omstændigheder, der ofte fører til, at noget ender med at være en falsk anmeldelse.

I tilknytning til ovenstående bemærkes således, at både jeg personligt og Hjælp Voldsofre som forening hilser det meget velkomment, at det i indledningen til Justitsministeriets bemærkninger til lovforslaget er anført, at der i tilknytning til de foreslåede forhøjelser af straffniveauet skal ske en styrkelse af myndighedernes sagsbehandling.

Hjælp Voldsofre vil med stor interesse følge det videre lovgivningsarbejde.

Med venlig hilsen

Helle Hald
partner, advokat (L)
hh@siriusadvokater.dk

Justitsministeriet
Politi- og Strafferetsafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Fremsendt pr. e-mail til: strafferetskontoret@jm.dk

Vedrørende høring over udkast til lovforslag om ændring af straffeloven (Skærpelse af straffen for voldtægt, samleje med et barn under 15 år ved udnyttelse af fysisk eller psykisk overlegenhed og for falsk anklage) – Deres sagsnr. 2015-731-0057.

Foreningen Joan-Søstrene har den 23. oktober 2015 modtaget ovennævnte udkast til ændring af straffeloven til høring.

Joan-Søstrene, som i snart 40 år har rådgivet kvinder udsat for vold, voldtægt, incest og sexuel chikane, hilser Justitsministeriets interesse for voldtægtsorfres situation velkommen. Joan-Søstrene har med tilfredshed noteret sig, at lovforslaget "vil blive fulgt op af en række initiativer, som bl.a. skal medvirke til at sikre, at flest mulige af de begåede seksuelle overgreb meldes til politiet, og sagerne håndteres på betryggende vis af myndighederne" (Indledning, pkt. 1), idet Joan-Søstrene forudsætter, at der dermed menes, at politiet fremover vil blive pålagt at modtage alle anmeldelser af voldtægter og voldtægtsforsøg og i den forbindelse at overholde retsplejelovens regler om beskikkelse af bistandsadvokat for anmelderen.

Lovforslagets sammenkobling af strafskærpende initiativer på nærmest modsatrettede forhold forekommer imidlertid uheldig. Lovforslaget lægger op til en større anerkendelse af ofrene og deres behov, men ved at forslaget om strengere straffe for falsk anmeldelse er fremsat i samme lovforslag, sker der en måske utilsigtet, men meget upassende sammenkædning af nogle meget forskellige strafbare forhold. Hermed risikerer man, at fokus fjernes fra det, som vel er lovforslagets hovedformål, nemlig at skærpe straffen for seksuelle overgreb. Henset til det ringe antal af falske anmeldelser, jf. den meget begrænsede retspraksis, ikke mindst vedrørende seksualforbrydelser mod børn (se pkt. 4.1.2 Falsk anklage) forekommer sammenkædningen af bestemmelserne i lovforslaget urimelig og at indebære et temmelig uheldigt signal til voldtægtsofre om at undlade anmeldelse af seksuelle overgreb.

En skærpelse af strafniveauet for de seksuelle overgreb, der er omfattet af lovforslaget, forekommer rimelig, ikke mindst set i lyset af, at der i dag idømmes så lave straffe, at nogle gerningsmænd løslades efter dom med henblik på senere afsoning i stedet for at blive sendt direkte til afsoning eller blive varetægtsfængslet frem til afsoning. Særligt det nuværende strafniveau for udnyttelse af personer, som er ude af stand til at modsætte sig "handlingen", forekommer nærmest stødende. Det er dog i den forbindelse besynderligt, at man i forslaget lægger op til en forhøjelse af straffen for udnyttelse af en person, som er ude af stand til at modsætte sig handlingen med kun seks måneders fængsel (jf. pkt. 2.3. Lovforslagets udformning, afsnit 3). Den foreslåede forhøjelse vil set i sammenhæng med de øvrige foreslåede strafforhøjelser på gennemgående et år medføre, at den relative forskel i strafniveauet på typerne af voldtægt øges. Joan-Søstrene havde dog i øvrigt også gerne set

initiativer til behandling af gerningsmændene under afsoningen, idet fængselsstraffe jo ikke nødvendigvis i sig selv forebygger forbrydelser.

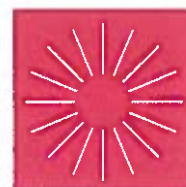
Selvom Joan-Søstrene værdsætter Justitsministeriets forståelse af, at voldtægt "er en særlig form for personfarlig kriminalitet, der indebærer en voldsom og traumatiserende krænkelse af offerets værdighed, integritet og selvbestemmelsesret", og at "voldtægt kan medføre langvarige psykiske konsekvenser for offeret" er det dog særdeles påtrængende, at ministeriet i den forbindelse også beskæftiger sig med de forbløffende lave torterstatninger, som tilkendes ofre for seksuelle overgreb.

Af *Betænkning afgivet af Justitsministeriets arbejdsgruppe vedrørende revision af erstatningsansvarsloven m.v. fra 2001* fremgår det af arbejdsgruppens overvejelser under pkt. 4.2.6.3.2., at "Med hensyn til udmålingsniveauet bør der efter arbejdsgruppens opfattelse som udgangspunkt være tale om en fordobling af godtgørelsesbeløbene i forhold til det hidtidige niveau ved seksualforbrydelser". På daværende tidspunkt var "normalerstatningen" ved fuldbyrdet voldtægt 30.000 kr. Det er tilsyneladende 14 år senere fortsat tilfældet, hvis man i øvrigt kan fæste lid til blandt andet pressens referat af en sag, hvor en mand, der var fundet skyldig i fuldbyrdet voldtægt af sin 11-årige datter, blev pålagt en tortgodtgørelse til hende på 30.000 kr. (jf. Berlingske 21. oktober 2015, "Pind vil hæve straffen for pædofili"). Joan-Søstrene er naturligvis bevidste om, at en forhøjelse af torterstatningerne vil medføre en merudgift for staten, men henset til antallet er sager, der faktisk fører til domfældelse, må udgiften dog være begrænset. Til gengæld ville en forhøjelse indebære en anerkendelse af overgrebets alvorlige karakter.

Vi står naturligvis til rådighed, såfremt ovenstående ønskes uddybet og vedhæfter i øvrigt en folder om os og vores arbejde.

Med venlig hilsen

Joan-Søstrene

16. November 2015

Justitsministeriet
Politi- og strafferetsafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 K

Kvinderådets hørings svar vedr. Lov om ændring af straffeloven (skærpelse af straffen for voldtægt, samleje med et barn under 15 år ved udnyttelse af fysisk eller psykisk overlegenhed og for falsk anklage).

Kvinderådet finder det meget positivt, at der i forbindelse med nærværende lovforslag lægges op til, at "lovforslaget vil (derfor) blive fulgt op af en række øvrige initiativer, som bl.a. skal medvirke til at sikre, at flest mulige af de begåede seksuelle overgreb meldes til politiet, og at sagerne håndteres på betryggende vis af myndighederne". Vi vil her pege på vigtigheden af at beskikke bistandsadvokat til anmelderen, og en sikring af at alle anmeldelser modtages af politiet.

Med hensyn til spørgsmålet om straf kan vi tilslutte os, at strafudmålingen skal afspejle den krænkelse, offeret har været udsat for. Endvidere er det positivt, at lovforslaget fastholder, at det ikke er formildende omstændighed, at voldtægt sker i forbindelse med socialt samvær eller i et parforhold.

Med hensyn til forslaget om at skærpe straffen for falsk anklage henviser vi til Joan-søstrenes hørings svar, som vi kan tilslutte os.

Vi vil i øvrigt henlede opmærksomheden på, at vi i brev af 11/3 2014 til daværende justitsminister Karen Hækkerup anbefalede udarbejdelse af en handlingsplan til bekæmpelse og forebyggelse af seksuel vold og voldtægt. Vi ser intentionerne i nærværende lovforslag som et skridt i retning af en målrettet indsats på området, og vi indgår gerne i drøftelser om dette.

Venlig hilsen

Nanna Højlund
forkvinde

Justitsministeriet
Politi-og Strafferetsafdelingen
e-mail: strafferetskontoret@jm.dk

20. november 2015

Vedr. : Justitsministeriets sags.nr. 2015-731-0057 - Svar på høring over udkast til lovforslag om ændring af straffeloven (skærpeelse af straffen for voldtægt, etc.)

LOKK (Landsorganisation af Kvindekrisecentre) takker for muligheden for at afgive svar på ovennævnte høring vedr. ændring af straffeloven (skærpeelse af straffen for voldtægt, etc.)

LOKK er paraplyorganisation for 41 ud af i alt ca. 46 krisecentre i Danmark, og vores hovedopgave er at være med til at sikre de bedst mulige vilkår for kvinder og børn på vores krisecentre. LOKK driver desuden bl.a. den nationale hotline og den juridiske rådgivning til voldsudsatte samt den nationale hotline og rådgivning til unge udsat for æresrelaterede konflikter finansieret af satspuljemidler administreret af henholdsvis Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling samt Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet.

LOKK hilser generelt indholdet af nærværende udkast til lovforslag og Justitsministerens generelle interesse for voldtægtsorfres situation meget velkommen.

Nedenfor følger LOKKs konkrete bemærkninger:

Til § 1:

LOKK henviser til sine bemærkninger under "bemærkninger til de almindelige bemærkninger".

Til § 2:

LOKK har ingen bemærkninger til det foreslåede.

Til de almindelige bemærkninger:

1. Indledning

LOKK har med stor tilfredshed noteret sig, at lovforslaget "vil blive fulgt op af en række initiativer, som bl.a. skal medvirke til at sikre, at flest mulige af de begåede seksuelle overgreb meldes til politiet, og at sagerne håndteres på betryggende vis af myndighederne", jf. indledningen pkt. 1.

LOKK har i øvrigt med stor tilfredshed noteret sig, at Rigsadvokaten den 11. november 2015, på baggrund af de regionale Statsadvokaters gennemgang af 337 henlagte voldtægtssager, har skrevet til alle politikredse og de regionale Statsadvokater og indskærpet en række forhold. LOKK skal benytte lejligheden til at fremkomme med en række anbefalinger, der knytter sig til Rigsadvokatens inskærpelser:

ad) voldtægtssager skal som det helt klare udgangspunkt oprettes på skarpe journalnumre og ikke på de såkaldte undersøgelsesnumre.

LOKK anbefaler, at der fsva. brugen af undersøgelsesnumre/skarpe journalnumre i voldtægtssager fremadrettet – modsat i dag – fra centralt hold (Rigspolitiet) fastsættes retningslinjer med udgangspunkt i best practice på området.

ad) sagerne skal som det helt klare udgangspunkt afgøres af anklagemyndighedens jurister.

Gennemgangen af de 337 henlagte sager har jo desværre bekræftet, at sager fortsat afgøres af politipersonale, som ikke har den rette bemyndigelse hertil, og det følger heraf, at de herved har foregrebet anklagemyndighedens afgørelser i strid med allerede gældende retningslinjer fastsat bl.a. i RM 4/2009.

LOKK anerkender den øgede bevågenhed fra Rigsadvokaten på, at det er den rette myndighed, der træffer afgørelserne i voldtægtssager.

Den øgede bevågenhed ændrer dog ikke på, at det fortsat er politiuddannet personale, der beskæftiger sig med at modtage anmeldelser, der egenhændigt kan afvise at optage anmeldelse, hvis de skønner, at anmeldelsen er åbenbart grundløs.

Rigsadvokatens brev tager således ikke fat i, hvorledes man skal adressere problemet med politiuddannet personale, der nægter at optage anmeldelser.

Under det fælles interessentmøde med Justitsminister Søren Pind den 22. september 2015 i Justitsministeriet, omhandlende initiativer på voldtægtsområdet, oplyste Center for Seksuelle Overgreb på Rigshospitalet, at de oplever en stigende tendens fsva. politiets afvisning af at optage anmeldelser, og at det af deres database fremgår, at 6,8 % af de, som i 2014 henvendte sig på Center for Seksuelle Overgreb, havde oplevet, at være blevet afvist af politiet, da de henvendte sig for at anmelde det seksuelle overgreb.

Et eksisterende problem som LOKK opfordrer til hurtigst muligt bliver afdækket både fsva. årsager og omfang, og som vi også selv hører om fra kvinderne på krisecentrene.

Det første møde hos politiet er afgørende for en potentiel sags videre forløb, og LOKK opfordrer til, at bl.a. politifolk i højere grad efteruddannes i at håndtere voldsudsatte. Dette vil

være med til at sikre, at der opnås større viden om volden og dens konsekvenser. Vi oplever til tider at møde mistillid til voldtægtsofrets oplevelser hos politiet, hvor politiet anser en hændelse for at være for "spektakulær" til, at man vil tro på den. LOKK vil gerne understrege, at der findes virkelige hændelsesforløb, som langt overgår fantasien, og som for alt i verden ikke må kategoriseres som udslag af fri fantasi, beruselse eller psykisk sygdom, og at fordomme aldrig må stå i vejen for optagelse af anmeldelse af f.eks. voldtægt.

ad) at sagsbehandlingstiden er for lang, og at de fastsatte sagsbehandlingstider skal overholdes.

ad) forurettede skal vejledes korrekt, fornødent og have den rigtige underretning.

LOKK er af den opfattelse, at der i den grad skal strammes op på politiets procedurer vedr. automatisk beskikkelse af bistandsadvokat til voldtægts ofre, som idag er et retskrav (rpl § 741a, stk. 2) samt tilkaldelsen af en sådan bistandsadvokat.

Statsadvokat Niels Rønn fra Rigsadvokaten oplyste under høring i Folketinget i december 2014 om evt. kriminalisering af uagtsom voldtægt, at det ikke er ofte, der tilkaldes en bistandsadvokat i voldtægtssager. Kun 3 % af alle voldtægts ofre får idag beskikket en bistandsadvokat ved 1. eller 2. møde med politiet. Udfordringerne angav han som tidspunktet for anmeldelsen (midt om natten), travlhed og ventetid på en advokat.

Advokat Helle Hald nævnte ved samme lejlighed, at retsplejeloven åbner mulighed for at etablere en tilkaldeordning for bistandsadvokater (å la den for beskikkede forsvarer), og hun mente, en sådan kan gennemføres i praksis. LOKK støtter etableringen af en sådan ordning samt øvrige initiativer, der fører til, at voldtægts ofre automatisk får beskikket den bistandsadvokat, de i medfør af den nugældende retsplejelov har krav på. LOKK støtter i øvrigt også en ændring af den nuværende ordning med beskikkelse af bistandsadvokat til en obligatorisk ordning, hvor det ikke er muligt at frabede sig at få en advokat beskikket.

For så vidt angår Justitsministeriets ønske om at højne anmeldelsestilbøjeligheden fsva. seksuelle overgreb til politiet, samt det øgede fokus på om myndighedernes håndtering af sagerne kan forbedres, vil LOKK ud over det allerede anførte yderligere fremkomme med nedenstående anbefalinger, for så vidt angår det videre arbejde på området i og udenfor Justitsministeriets ressortområde:

Skam og skyld er begreber, LOKKs medlemmer - altså vores kvindekrisecentre - typisk hører om, når de taler med kvinder, der er blevet voldtaget. Skam og skyld kan være årsag til, at f.eks. voldtægts ofre afstår fra at anmelde overgreb til politiet.

For så vidt angår spørgsmålet om, hvordan anmeldelsestilbøjeligheden kan højnes, mener LOKK, at der bl.a. er behov for flere landsdækkende holdningsbearbejdene kampagner med det simple budskab, at det altid og alene er gerningsmanden, der bærer ansvaret for sine handlinger i form af vold, voldtægt og øvrige seksuelle overgreb.

En undersøgelse lavet af Voxmeter for Amnesty International blandt 1.014 danskere viste i foråret 2015, at hver syvende dansker mener, at kvinden selv har et ansvar, hvis hun bliver voldtaget, efter hun frivilligt er gået med en mand hjem efter en fest eller en bytur.

LOKK ved fra sine medlemmer, at mange kvinder der har været udsat for vold, voldtægt og andre seksuelle overgreb udviser tegn på re-traumatisering/sekundær traumatisering efter mødet med "systemet", herunder politi, anklagemyndighed og domstole. Det er derfor vigtigt i det videre arbejde at beskæftige sig med, hvorledes systemet kan møde disse kvinder så skånsomt som muligt.

Det første møde hos politiet er afgørende for en potentiel sags videre forløb, og LOKK opfordrer til, at politifolk, anklagere og dommere i højere grad efteruddannes i at håndtere voldsudsatte bl.a. således, at risiciene for sekundær traumatisering mindskes.

LOKK anbefaler, at ofre for seksuelle overgreb får tilknyttet en gennemgående kontaktperson hos politiet, og at der er klare retningslinjer i politiet for, hvilke medarbejdere, der behandler sådanne sager, f.eks. at der altid tilkaldes en medarbejder fra efterforskningsafdelingen, når en person ønsker at anmelde et seksuelt overgreb.

LOKKs medlemmer erfarer, at de primære årsager til, at kvinder ikke ønsker at anmelde, er: usikkerhed om det videre forløb, oplevelse af egen skyld, frygt for repressalier, frygt for sociale konsekvenser og et ønske om at glemme.

Yderligere er der hos mange kvinder en manglende forståelse af det strafferetlige system. Hvis en sag om voldtægt f.eks. påtaleopgives pga. bevisets stilling, så forstår mange kvinder ikke, at dette ikke er det samme som, at systemet siger, overgrebet ikke har fundet sted, men blot at de ikke kan bevise det.

LOKK anbefaler at politi- og anklagemyndighed, i højere grad end tilfældet er i dag, uddannes til at oplyse de forurettede om, hvad en straffesag er, og hvad der skal til for, at en sådan kan føres. Mange kvinder oplever en påtaleopgivelse som en besked fra myndighederne om, at der ikke har fundet et overgreb sted, alternativt en blåstempling af gerningsmanden, og det er den information hun, vil levere videre til sin omgangskreds.

LOKK opfordrer til, at det videre arbejde omfatter en revision af reglen i offererstatningslovens § 10 om, at forbrydelsen f.eks. vold eller voldtægt skal meldes til politiet inden 72 timer, da forurettede ellers som hovedregel vil miste sit krav på erstatning.

Det er et helt urimeligt krav, at anmeldelse skal ske inden udløbet af tre døgn for at bevare et eventuelt erstatningskrav mod overgrebsmanden, da mange ofre for f.eks. voldtægt befinder sig i en choktilstand lang tid efter overgrebet - specielt urimeligt er det set i lyset af, at netop kun 3 % af alle voldtægtsofre ifølge Rigsadvokatens egne tal får beskikket den bistandsadvokat ved 1. eller 2. møde med politiet, som de har krav på ifølge den nugældende bestemmelse i retsplejelovens § 741a, stk. 2, netop fordi det er en af bistandsadvokatens kerneopgaver at sørge for at gøre et eventuelt erstatningskrav gældende.

Derudover opfordrer LOKK også til, at fristen for opbevaring af dna-prøver på landets voldtægtscentre udstrækkes til længere end de nuværende 3 måneder for opbevaring mhp. politianmeldelse, hvorefter alle beviser kasseres. Udsættelse af fristen vil give forurettede længere betænkningstid for politianmeldelse.

Afslutningsvis skal LOKK, baseret på erfaringer fra Etnisk Ung, et projekt i LOKK der tilbyder rådgivning til unge udsat for æresrelaterede konflikter, henlede opmærksomheden på, at der fsva. det videre arbejde med at højne anmeldelsestilbøjigheden blandt etniske minoriteter, der har været udsat for seksuelle overgreb, skal være et særligt fokus på, at der blandt disse forurettede kan være yderligere barrierer, som står i vejen for politianmeldelse og myndighedsinvolvering f.eks. afsløring af levet dobbeltliv overfor familien, mødomsproblematikker, øget risiko for stigmatisering mv.

Derudover erfarer LOKK fra sine medlemmer, at der er en tendens til, at etniske minoritetskvinder, der tager ophold på landets kvindekrisecentre, både over tid og i antal har oplevet flere seksuelle overgreb i forhold til etniske danske kvinder, forinden politiet involveres, og at dette bl.a. skyldes frygt for at miste sin midlertidige opholdstilladelse i Danmark, da disse kvinder ofte er familiesammenført til voldsudøveren, samt usikkerheden omkring hvad der vil ske med eventuelle børn, hvis myndighederne involveres.

LOKK stiller naturligvis meget gerne sin ekspertise til rådighed for det videre arbejde med initiativer til styrkelse af anmeldelsestilbøjigheden og myndighedernes behandling af sager vedr. voldtægt og andre seksuelle overgreb.

2. 3 og 4. Voldtægt, samleje med et barn under 15 år og falsk anklage.

Ad. punkt 2.3, 3.3 og 4.3 vedr. lovforslagets udformning:

LOKK bifalder initiativet med at skærpe straffniveauet for voldtægt og for at skaffe sig samleje med et barn under 15 år ved udnyttelse af sin fysiske overlegenhed og er enig i regeringens opfattelse af, at det nuværende straffniveau i sådanne sager på ingen måde i tilstrækkelig grad afspejler den krænkelse af den forurettede, der finder sted, og de fysiske og psykiske konsekvenser en sådan krænkelse oftest påfører vedkommende.

LOKK anerkender ministeriets opfattelse af, at der som konsekvens af det skærpede straffniveau for voldtægt og for at skaffe sig samleje med et barn under 15 år ved udnyttelse af sin fysiske overlegenhed, skal ske en skærpelse af straffen for falsk anklage.

LOKK er dog meget enig med Joan-Søstrene i, at lovforslagets sammenkobling af straffskærpelse initiativer på nærmest modsatte forhold forekommer uheldig. Her tænkes på den samtidige skærpelse af straffen for falsk anklage specielt henset til det meget lille antal sager om falsk anklage i voldtægtssager i forhold til antallet af anmeldte voldtægtssager, der aldrig fører til dom. Sammenkoblingen risikerer at sende et uheldigt signal til voldtægtsofre om at tænke sig om en ekstra gang, før de anmelder seksuelle overgreb til politiet, og det er vel stik imod de øvrige initiativer Justitsministeriet, Rigsadvokaten og Rigspolitiet har igangsat på området.

LOKK tilslutter sig i øvrigt til fulde de af Joan-Søstrene fremsatte almindelige bemærkninger i deres udaterede høringssvar vedr. det fremsatte lovforslag til Justitsministeriet.

Ad bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser:

Til § 1:

LOKK har ikke yderligere bemærkninger, der henvises til det anførte under de almindelige bemærkninger.

Til § 2:

LOKK har ingen bemærkninger.

Med venlig hilsen

Ditte Wenzel
Sekretariatschef

Red Barnet
Save the Children Denmark

**Justitsministeriet
Politi- og Strafferetskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K**

Strafferetskontoret@jm.dk

19. november 2015

**HØRINGSSVAR TIL UDKAST TIL LOVFORSLAG OM ÆNDRING AF
STRAFFELOVEN (SKÆRPELSE AF STRAFFEN FOR VOLDTÆGT, SAMLEJE MED
ET BARN UNDER 15 ÅR VED UDNYTTELSE AF FYSISK ELLER PSYKISK
OVERLEGENHED OG FOR FALSK ANKLAGE)**

Red Barnet takker for muligheden for at udtale os om lovforslaget. Vores bemærkninger vil være fokuseret på de dele, som vedrører seksuel udnyttelse af børn.

Hensigten med de foreslåede ændringer er blandt andet, at der sker en skærpelse af strafniveauet for voldtægt og samleje med børn under 15 år ved udnyttelse af gerningsmandens fysiske og psykiske overlegenhed. Red Barnet kan tilslutte sig, at alvoren i disse sager, bliver afspejlet i en skærpelse af strafniveauet.

Red Barnet mener dog, at denne skærpelse ikke kan stå alene, idet dette ikke i sig selv vil have en kriminalitetsdæmpende virkning. Red Barnet ser derfor meget positivt på, at der efter regeringens opfattelse også skal ske en styrkelse af myndighedernes sagsbehandling, og at lovforslaget derfor vil blive fulgt op af en række øvrige initiativer til tidlig og bedre indsats i de konkrete sager. Det er nødvendigt for at balancere dette lovforslag og for effektivt at forebygge seksuelle overgreb på børn.

Red Barnets anbefalinger til styrkelse af sagsbehandling og øvrige initiativer

Forebyggende indsats over for potentielle krænkere

Erfaringer fra blandt andet Tyskland (projekt Dunkelfeld), men også fra Danmark (brydcirklen.dk) viser, at mange af de mennesker, der har seksuelle tanker og fantasier om børn, har et ønske om at få hjælp, så deres fantasier ikke bliver omsat til handling. At have seksuelle tanker og fantasier om børn er stærkt tabuiseret og stigmatiserende. At leve med

disse fantasier og undgå, at de bliver omsat til handling, bliver derfor et meget privat anliggende. En forudsætning for, at disse potentielle krænkere får den relevante hjælp, og seksuelle overgreb dermed bliver forebygget, er, at der er et udbredt kendskab til disse rådgivnings- og behandlingsmuligheder. Red Barnet vil derfor anbefale, at der ydes økonomisk støtte til at oplyse om sundhedsvæsenets tilbud på dette område, samt økonomisk støtte til at forske i og udvikle effektive behandlingsmetoder til (potentielle) krænkere.

Indsatser under og efter strafafsoning

Med henblik på at styrke den dømtes evne til ikke at omsætte seksuelle fantasier om børn til handling efter udstået straf vil Red Barnet anbefale en høj prioritering af behandlingsmæssige tiltag i forbindelse med strafafsoningen. Ligeledes vil Red Barnet anbefale, at der efter udstået straf bliver ydet en hjælp til resocialisering i forbindelse med udslusningen, således at den dømtes samfundsmæssige tilbagevenden og integration sker på måder der er betryggende, også for lokalmiljøet. Her tænker Red Barnet på initiativer i stil med Circles of Support and Accountability (CoSA) i England, der fokuserer på resocialisering og reintegration af seksualforbrydere efter udstået straf.

Fokus på underretninger

Red Barnet medvirker ofte ved undervisning og faglige oplæg til fagpersoner, som i deres arbejde har tæt kontakt med udsatte børn. Det er Red Barnets vurdering, at der er et stort behov for konstant at holde fagpersoner, der dagligt er i kontakt med børn og familier, opdateret på gældende lov og god praksis i forhold til den skærpede underretningspligt.

Videoafhøringer af børn

Red Barnet ser frem til at regeringen fremsætter forslag om at hæve aldersgrænsen for videoafhøring af børn i disse sager. Børns medvirken i retssager kan være en særlig belastning, og Red Barnet mener derfor af hensyn til en korrekt domfældelse, at børn til enhver tid skal gives de bedst mulige forhold, når de skal afgive forklaringer for retten.

Børnehusenes rolle

Både børn der har kendskab til, og voksne der har mistanke om, at seksuelle overgreb mod børn finder sted, kan have brug for at blive mødt med en kompetent rådgivning, når de finder modet til at fortælle om deres oplevelser og usikkerheder til myndighederne. Siden åbningen af de fem regionale børnehuse i 2013, er der nu udviklet og samlet en særlig faglig kompetence om vold og seksuelle overgreb mod børn i disse huse, en viden som samtidig er forankret i det regionale samarbejde. Red Barnet vil derfor anbefale, at Børnehusenes særlige ekspertise i højere grad bliver inddraget fremover, herunder at der bliver åbnet for at borgere kan henvende sig direkte til børnehusene og få rådgivning vedrørende spørgsmål, tvivl eller usikkerheder i sager om seksuelle overgreb og vold mod børn. Henvendelser bør kunne ske

både telefonisk og ved fysisk fremmøde. Rådgivningsopgaven varetages i øjeblikket af SISO i Socialstyrelsen, men med etableringen af børnehusene vurderer Red Barnet, at en sammenkobling af rådgivningsfunktionen og børnehusenes løbende dialog med sagsbehandlende kommune og/eller lokalt politi vil kunne fremme kvaliteten i sagsbehandlingen, herunder eventuelle tvivlsspørgsmål i forhold til at iværksætte § 50 undersøgelser i kommunerne. Red Barnet uddyber gerne disse overvejelser.

Særlig juridisk indsigt

Det er Red Barnets vurdering, at der i lighed med udviklingen af de særlige kompetencer og specialisering, der sker i arbejdet i børnehusene, også er behov for at sikre, at jurister og dommere får særlig indsigt i sager om seksuelle overgreb mod børn, både online og offline, herunder forståelse af grooming processer, og hvordan disse udspilles især i online miljøer.

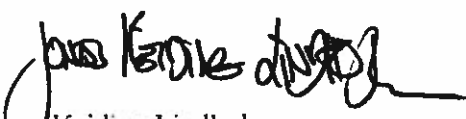
Selvstændigt kapitel og groomingbestemmelse

Det er Red Barnets vurdering, at alle teksterne i straffeloven der vedrører seksuelle overgreb mod børn bør samles i et selvstændigt kapitel med beskrivelser af de forskellige måder, hvorpå seksuelle krænker indleder og udnytter kontakten med børn. Både nationalt og internationalt er der meget fokus på, at seksuelle krænker i stadigt større omfang bruger sociale medier og digitale kommunikationsplatforme til at skabe kontakt med børn. Udnyttelsen af den voksnes psykiske overlegenhed til forførelse, manipulation og trusler (også kaldet grooming processen) vil i mange sager føre til seksuelle krænkelser af børn eller forsøg på seksuel krænkelse.

Red Barnet mener, der er behov for at tilføje en særlig groomingbestemmelse i straffeloven, da en selvstændig kriminalisering af grooming vil være egnet til at markere de strafferetlige værn af børn i forhold til denne særlige type af seksuelle overgreb. Samtidig mener Red Barnet, at der i forbindelse med groomingbestemmelsen skal ske en fremrykkelse af fuldbyrdelsesmomentet på dette område i lighed med terrorbestemmelsen, således at tidligere stadier i forberedelsesfasen kan statueres som forsøg.

Red Barnet stiller sig gerne til rådighed i forhold til at uddybe kommentarerne til høringen.
Faglig kontaktperson: Psykolog Kuno Sørensen, ks@redbarnet.dk, tlf. 25140069

Med venlig hilsen

Jonas Keiding Lindholm
Generalsekretær